

Post- og teletilsynet

Bredbåndsmarkedet – Status og styrkeforhold mellom aktørene

Willy Jensen
Direktør, Post- og teletilsynet

Bredbåndsdagen 2008
Gardermoen, 29. april 2008

Oversikt

- Aktuell statistikk
- Regulering - generelt
- Regulering av bredbåndsmarkedene
- Oppsummering

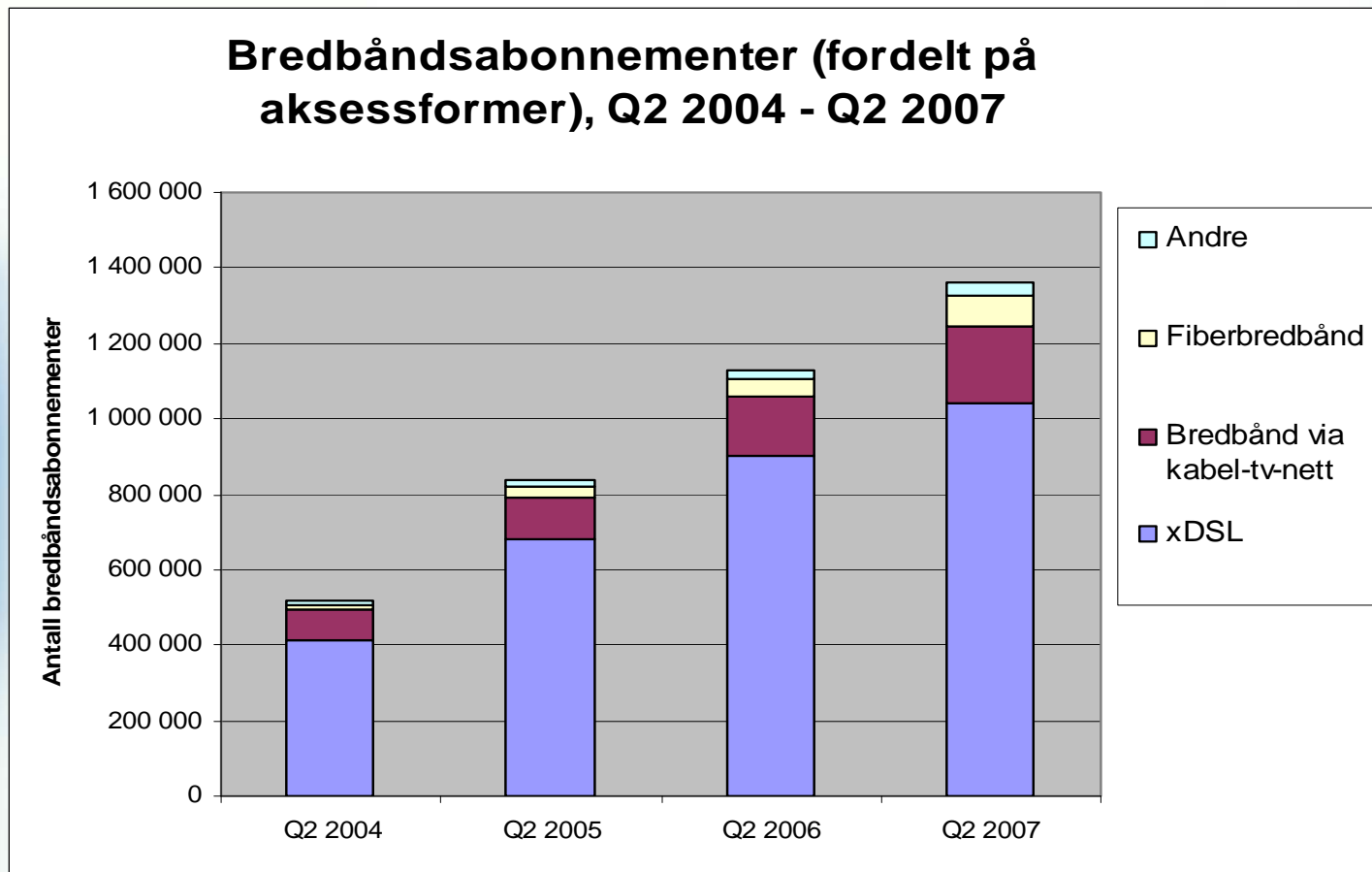

Statistikk - bredbåndsmarkedet

- Utviklingen i antall bredbåndsabonnementer, ref. PTs ekomstatistikk:
  - Q2 2004: 517 000 abonnementer totalt
    - Fordeling: 466 000 privat-, og 51 000 bedriftsabonnementer
  - Q2 2007: 1,37 millioner abonnementer totalt
    - Fordeling: ca. 1,23 mill. privat-, og 136 000 bedriftsabonnementer
  - Ifølge Statistisk Sentralbyrå var det registrert totalt 1,47 millioner bredbåndsabonnementer ved utgangen av 2007
- Andelen av bredbåndsabonnementer med kapasitet > 8 Mbit/s, Q4 2007: **9 %** (Q3 2007: 6 %)
- Bredbåndsdekningen i Norge er nå mellom 99 og 100 %
- Antall registrerte bredbåndstilbydere i Norge (alle aksessformer):
  - Q2 2004: 116
  - Q2 2007: 161

Statistikk - bredbåndsmarkedet

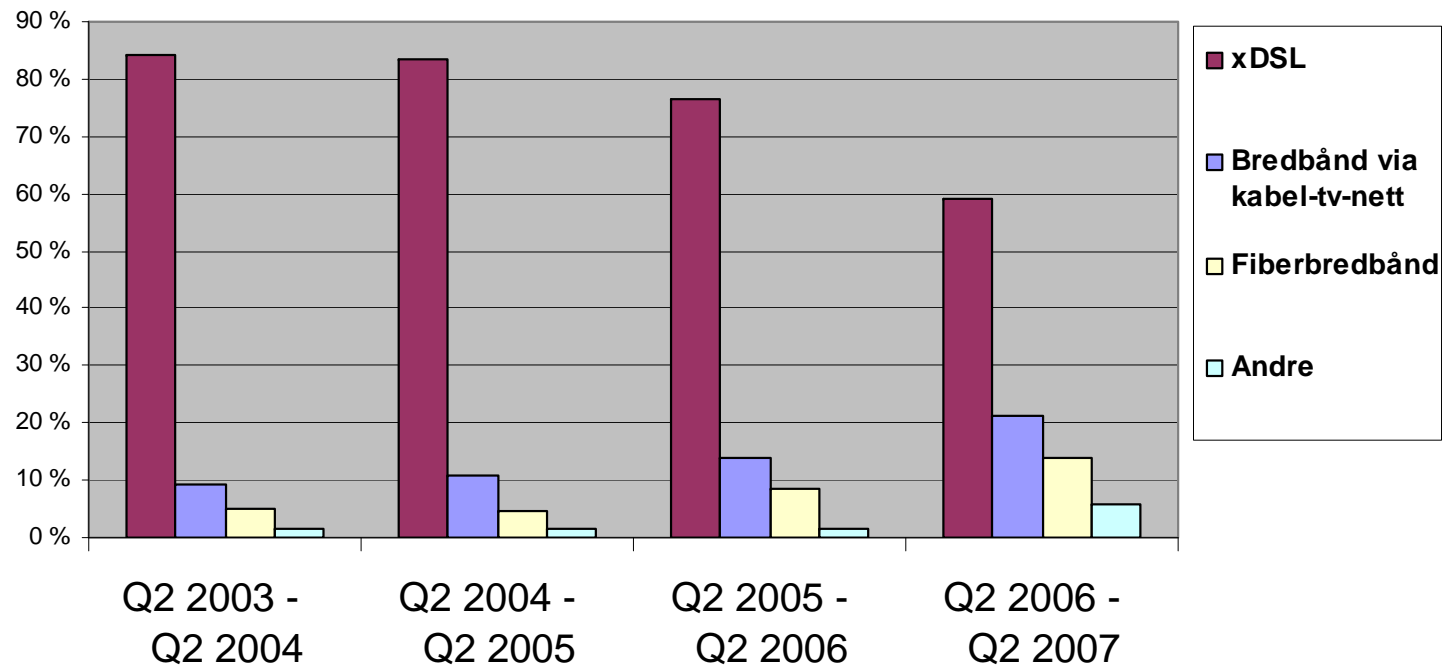

Kilde: Det norske ekommarkedet 1. halvår 2007, Post- og teletilsynet

Statistikk - bredbåndsmarkedet

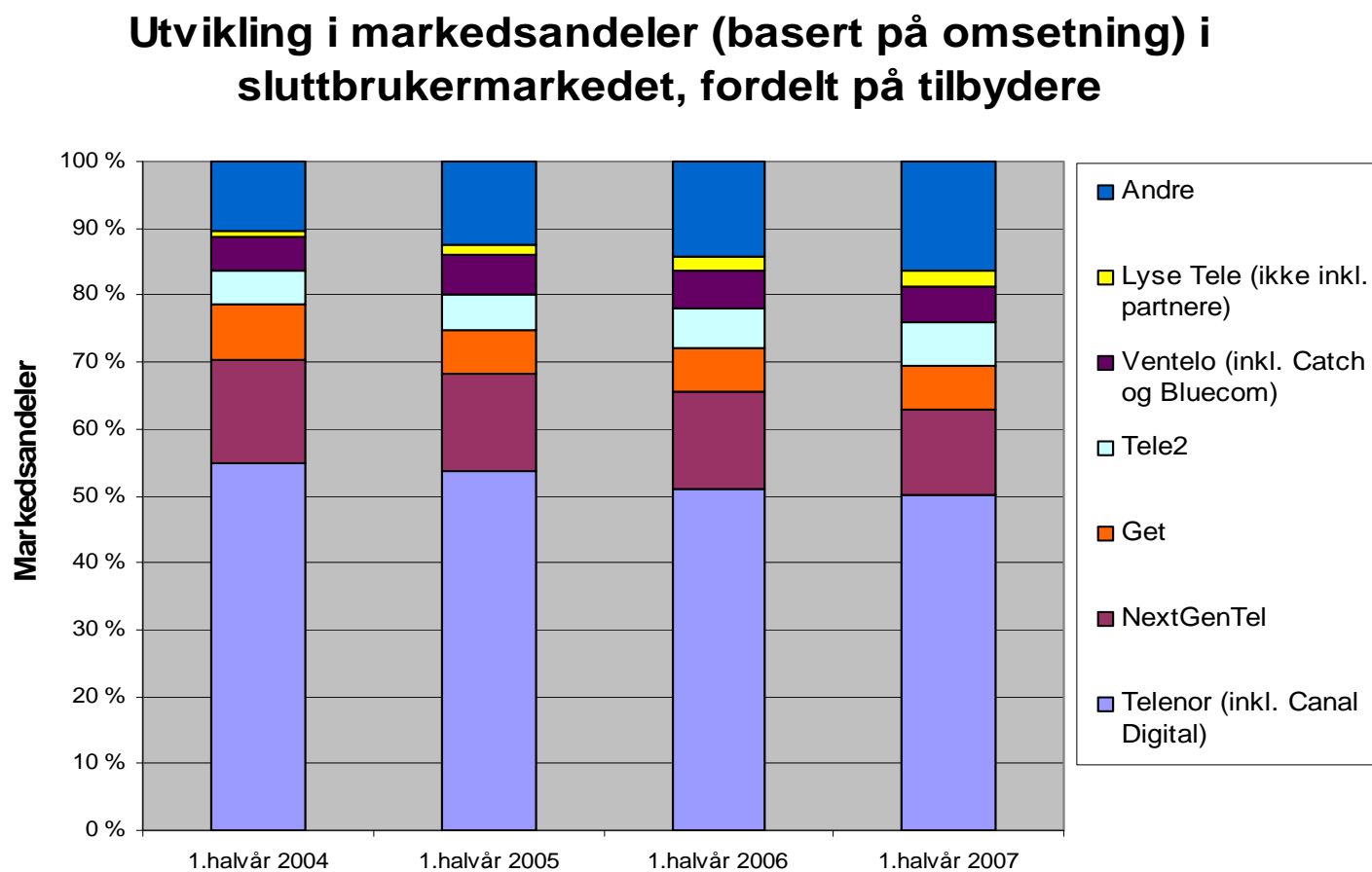
**Andel av årlig vekst i bredbåndssabonnementer
(fordelt på aksessformer), Q2 2003 - Q2 2007**

Kilde: Det norske ekommarkedet 1. halvår 2007, Post- og teletilsynet

Statistikk - bredbåndsmarkedet

Kilde: Det norske ekommarkedet 1. halvår 2007, Post- og teletilsynet

Regulering - generelt

- Ekomlovens § 1-1 (formålsparagrafen):

Lovens formål er å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for bærekraftig konkurranse, samt stimulere til næringsutvikling og innovasjon.

Regulering - generelt

- Dagens regulering er basert på EU-kommisjonens Anbefaling fra 2003 om relevante markeder der såkalt ex-ante regulering (forhåndsregulering) må vurderes
  - 18 definerte markeder (7 sluttbrukermarkeder, 11 grossistmarkeder) som har blitt analysert for å avdekke eventuell sterk markedsstilling
- EU-kommisjonens nye Anbefaling (Desember 2007):
  - 5 av de 7 sluttbrukermarkedene er foreslått fjernet, mens de to gjenværende er slått sammen til ett marked
  - 5 av de 11 grossistmarkedene er foreslått fjernet
  - Enkelte av de gjenværende markedene har blitt endret

Regulering - generelt

Markeder som beholdes:

1. Tilgang til offentlig telefontjeneste i fastnett; tidligere M1 og M2 slått sammen, sluttbrukermarked

Grossistmarkeder:

2. Originering i fastnett; tidligere M8
3. Terminering i fastnett; tidligere M9
4. Fysisk infrastruktur for aksess i fastnett (inkl. LLUB); tidligere M11, men utvidet til å omfatte andre teknologier enn kobber
5. Bredbåndsaksess (inkludert bitstrøm); tidligere M12
6. Overføringskapasitet aksess; tidligere M13
7. Terminering av tale i mobilnett; tidligere M16

Regulering - generelt

Markeder som fjernes:

Sluttbrukermarkeder:

- Telefonitrafikk i fastnett; tidligere M3 - M6
- Minimumssettet av leide samband; tidligere M7

Grossistmarkeder:

- Transitt i fastnett; tidligere M10
- Overføringskapasitet transport; tidligere M14
- Tilgang og samtaleoriginering i mobilnett; tidligere M15
- Nasjonalt marked for internasjonal gjesting; tidligere M17 (erstattet av forordning om internasjonal gjesting)
- Overføringskapasitet for kringkasting; tidligere M18

Regulering – spesielt om bredbåndsmarkedene

- Definisjonen for LLUB-markedet (tidligere marked 11) er foreslått endret
  - Teknologinøytralt – ny markedsdefinisjon omfatter mer enn kobberaksessnettet
- Fiber, koaks og andre faste aksessformer er ikke unntatt i ny definisjon av LLUB-markedet
- Definisjonen av markedet for bitstrømaksess (tidligere marked 12) er ikke vesentlig endret i seg selv, men er avledet av LLUB-markedet
  - Dette medfører at definisjonen av markedet for bitstrømaksess heller ikke lenger omfatter kun kobberaksessnettet

Regulering – spesielt om bredbåndsmarkedene

- Tilgang til andre aksessformer enn kobber kan ifølge nye markedsdefinisjoner reguleres dersom sterk markedsposisjon (SMP) påvises
- Ikke sannsynlig at andre enn Telenor har SMP dersom man tar utgangspunkt i ett nasjonalt marked, men geografiske forskjeller med hensyn til konkurransesituasjon kan tilsi at regionale markeder må vurderes i neste markedsanalyse

Regulering – spesielt om bredbåndsmarkedene

- I praksis er fysisk "unbundling" av koaksialnett og enkelte fiberaksessformer teknisk svært vanskelig
- Dersom tilgangsregulering av koaksialnett, fiberaksessnett og evt. andre aksessformer (enn kobber) skulle bli aktuelt, er det mest sannsynlig at det vil bli i form av en forpliktelse om å tilby bitstrømstilgang
  - Forutsetter SMP-status

Regulering – spesielt om bredbåndsmarkedene

Mulige utfordringer ved fremtidig regulering:

- Ved geografiske forskjeller med hensyn til konkurransesituasjon
  - Regionale markeder → ressurskrevende, medfører økte regulatoriske kostnader. Må vurderes om dette er hensiktsmessig sett i et samfunnsøkonomisk perspektiv.
- Telenor vil høyst sannsynlig ha sterk markedsposisjon (på nasjonalt nivå) i grossistmarkedene for bredbånd også i neste runde med markedsanalyser
  - Hva med Telenors (fremtidige) investeringer i fiberaksessnett? Skal tilgang til disse fiberaksessnettene reguleres allerede i neste runde med vedtak? Kan i så fall få konsekvenser for Telenors investeringsvilje.
- Tilgang til fremføringsveier ("duct/pole access", "duct sharing")
  - Store utfordringer med tanke på samordning

Oppsummering

- Veksten i antall bredbåndsabonnementer har vært sterk de siste årene, og avtakende vekst forventes etter hvert som "taket" nærmer seg (det er ca. 2,1 millioner husholdninger i Norge)
- Bredbåndsforbindelsene blir stadig raskere, både som følge av ny teknologi, men også pga. videreutvikling av eksisterende teknologi
- Utviklingen viser at tilbydere som baserer seg på xDSL sliter med å forsvare sine markedsandeler
- Endringer i definisjonene av grossistmarkedene for bredbånd medfører at disse blir teknologinøytrale → omfatter også andre aksessformer enn kobber
- Selv om endringene av definisjonene medfører en utvidelse av de aktuelle grossistmarkedene er PT uansett forpliktet til å etterleve prinsippet om minimumsregulering → å regulere kun dersom det ikke forventes at markedskreftene vil sikre tilstrekkelig konkurranse